

गुराँस गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रानीमत्ता, दैलेख
कणाली प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ०३ संख्या: ०४ मिति: २०७९ साल असोज ९ गते

भाग-२
गुराँस गाउँपालिका

श्रम रोजगार बैंक सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको कार्यविधि, २०७८

गाउँपालिकाबाट स्विकृत मिति २०७९।०६।०७

पृष्ठभूमि

गुराँस गाउँपालिकाबाट बेरोजगारहरू कामका लागि भारतलगायतका विदेश जानुपर्ने घरमै बसे पनि अर्ध बेरोजगार हुनुपर्ने, अशक्त, महिला घरमुली भएको घरपरिवार एकल महिला लगायतले विहान र बेलुकाको छाक टार्न पनि धौ-धौ हुने गरेको परिदृष्यलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका यस्ता बेरोजगार व्यक्तिहरूका लागि मिति २०७९।०३।२८ गते बसेको गाउँ सभाको निर्णयानुसार रोजगारी सिर्जन गर्ने तथा विभिन्न तालिम प्रदान गरि स्वरोजगार बनाउने र गुराँस गाउँपालिकालाई श्रममुलक उपायबाट पनि द्रुत विकासको बाटोमा अगाडी बढाउन १८ वर्ष उमेर पुरा भई ५९ वर्ष उमेर ननाघेका व्यक्तिहरूलाई समेटि गाउँपालिका स्तरमा श्रम रोजगार बैंक स्थापना गरी श्रम मार्फत गाउँपालिकाको समृद्धिको आधार सहित सामाजिक विकासका हरेक पक्षहरूमा यूवाहरूलाई परिचालन गर्न वाञ्छनिय भएकोले नेपाल सरकार, रोजगारीको हक सम्बन्धि ऐन, २०७५ को दफा ८ र गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ३ मा व्यवस्था भएबमोजिम यस गाउँपालिकाको श्रम रोजगार बैंक (सञ्चालन तथा व्यवस्थित गर्ने) सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ बनाई लागु गरेको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम “गुराँस गाउँपालिकाको श्रम रोजगार बैक(सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने) कार्यविधि, २०७९” रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि अध्यक्षबाट प्रमाणिकरण हुने बित्तिकै तुरुन्त लागु हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:
 - (१) “श्रम रोजगार बैक” भन्नाले गुराँस गाउँपालिकामा स्थापना भएको रोजगार श्रम बैकलाई जनाउने छ । यसलाई छोटकरीमा रोजगार बैक र अंग्रेजिमा विदयगच Employment Bank (LEB) भनिनेछ ।
 - (२) “सदस्य भन्नाले” गुराँस गाउँपालिकामा स्थायि बसोबास गर्ने १८ वर्ष देखि ५९ वर्षसम्मका बेरोजगार व्यक्तिहरूको परिचालानार्थ स्थापना गरेको श्रम रोजगार बैकका सदस्यहरूलाई सम्झनुपर्छ । यस शब्दले श्रम रोजगार बैकका आयोजना संयोजक समेतलाई बुझाउने छ ।
 - (३) “आयोजना संयोजक” गुराँस गाउँपालिकामा स्थापना भएको श्रम रोजगार बैकका सदस्यहरूले कामगर्ने आयोजनाको संयोजकलाई जनाउनेछ ।
 - (४) “गाउँपालिका भन्नाले” गुराँस गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्नेछ ।
 - (५) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भन्नाले” गुराँस गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा तोकिएको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्नेछ ।
 - (६) “कार्यपालिका भन्नाले” गुराँस गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनुपर्नेछ ।
 - (७) “गाउँसभा भन्नाले” गुराँस गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्झनुपर्नेछ ।
 - (८) “अध्यक्ष भन्नाले” गुराँस गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनुपर्छ ।
 - (९) “उपाध्यक्ष भन्नाले” गुराँस गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनुपर्छ ।
 - (१०) “न्यायिक समिति” भन्नाले गुराँस गाउँपालिकाको न्यायिक समितिलाई सम्झनुपर्छ ।
 - (११) “विकास आयोजना” भन्नाले गुराँस गाउँपालिकाले सञ्चालन गर्ने सालबसाली सार्वजनिक विकास आयोजना तथा श्रम रोजगार बैकका सदस्यले काम गर्ने आयोजनालाई सम्झनुपर्छ ।
 - (१२) “व्यवस्थापक” भन्नाले श्रम रोजगार बैकको व्यवस्थापकलाई सम्झनुपर्छ ।
 - (१३) “मुख्य व्यवस्थापक” भन्नाले श्रम रोजगार बैकको मुख्य व्यवस्थापकलाई सम्झनुपर्छ ।

- (१४) “ऐन” भन्नाले रोजगारीको हक सम्बन्धी ऐन, २०७५ सम्झनु पर्छ ।
- (१५) “स्थानीय निर्देशक समिति” भन्नाले रोजगारीको हक सम्बन्धि नियमावली २०७५ को नियम १४ बमोजिमको स्थानीय निर्देशक समिति सम्झनु पर्छ ।
- (१६) “रोजगार सेवा केन्द्र” भन्नाले बेरोजगार व्यक्तिको सूचना संकलन, रोजगारीका अवसरहरूको पहिचान र सूचना प्रवाह, रोजगारदाताको लागि श्रमिक उपलब्धताको जानकारी र रोजगार सम्बन्धी अन्य सेवा प्रदान गर्न रोजगारीको हक सम्बन्धि ऐन, २०७५ को दफा १० बमोजिम स्थापना भएको रोजगार सेवा केन्द्रसम्मझनु पर्छ ।
- (१७) “रोजगार संयोजक” भन्नाले रोजगारीको हक सम्बन्धि नियमावली २०७५ को नियम ५ को उपनियम (१) बमोजिमको रोजगार संयोजक सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

श्रम रोजगार बैक स्थापना:

३. **श्रम रोजगार बैक स्थापना:** (१) गाउँपालिकामा गाउँ कार्यपालिकाले तोकिएको संख्यामा १८ वर्ष उमेर पुरा भई ५९ वर्ष ननाघेका युवाहरू सदस्य रहेको श्रम रोजगार बैक स्थापना गरिनेछ । श्रम रोजगार बैकको सदस्य बन्नको लागि वडा कार्यालयले टोल तथा बस्तीमा सूचना जारी गर्नुपर्नेछ । उक्त सूचना बमोजिम अनुसूची १ को ढाँचा अनुसार योग्य उम्मेदवारले वडा कार्यालयमा निवेदन दिई फारम भर्नुपर्नेछ । तोकिएको कोटा अनुसार वडा समितिको निर्णयमा वडा कार्यालयले सिफारिस गर्नेछ । यसमा छनोट गर्दा महिलालाई विशेष प्राथमिकता दिइ समावेश गर्नु पर्नेछ । सबै वडाबाट आएको बेरोजगार व्यक्तिहरूको सिफारिस मध्येबाट मापदण्डको आधारमा छनोट गरि स्थानिय निर्देशक समितिले अन्तिम छनोट गर्नेछ । साथै थप कोटा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले व्यवस्था गरी छनोट प्रक्रियामा समावेश गरेर सदस्य भर्ना गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्थापना भएको श्रम रोजगार बैकमा सबै खाले बेरोजगार व्यक्तिहरूको सबै वडाबाट प्रतिनिधित्व हुनेगरी सदस्य छनौट हुनेछन् ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका श्रम रोजगार बैकका सदस्यहरूले गाउँपालिकाको विकास आयोजनाहरूमा श्रम सेवा प्रदान गर्नेछन् । यसका साथै गाउँपालिकालाई आवश्यक परेका बखत सबै श्रम सदस्यहरूले आवश्यकीय निःशुल्क/

सःशुल्क सुरक्षा सेवा, दैविक प्रकोप तथा विपद् व्यवस्थापन, सरसफाई लगायत अन्य श्रम सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

- (४) अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि श्रम रोजगार बैकको सदस्य छनौटको निर्णय तथा व्यवस्थापनका लागि स्थानिय निर्देशक समितिले काम गर्नेछ । मुख्य व्यवस्थापक र व्यवस्थापक गाउँपालिका स्थानिय निर्देशक समितिले भईरहेको कर्मचारीलाई तोक्ने वाकरार सम्भौता गरी नियुक्त गर्न सक्नेछ ।
- (५) श्रम रोजगार बैकमा आयोजनाको आधारमा सदस्यहरु रहनेछन् । र सदस्यहरुमध्येबाट नै एक जना आयोजना संयोजक हुनेछ । वडा स्तरको व्यवस्थापनका लागि नयाँ करार व्यवस्थापक नभए सम्मका लागि व्यवस्थापकको रुपमा वडा प्राविधिकलाई तोकिनेछ । भने समग्र गाउँपालिका भरको काम हेर्नका लागि मुख्य व्यवस्थापकको रुपमा नयाँ करारमा व्यवस्थापन नभए सम्मका लागि गाउँपालिका स्तरको रोजगार सेवाकेन्द्रमा कार्यरत प्राविधिकलाई वा रोजगार सहायकलाई तोकिनेछ । आयोजना संयोजकले प्रत्येक दिनको सबै श्रम सदस्यहरुको हाँजिरी राख्ने, कामको गतिविधिबारे व्यवस्थापकलाई दैनिक जानकारी गराउने हुनेछ भने व्यवस्थापक र मुख्य व्यवस्थापकले आवश्यकीय प्राविधिक काम गर्ने वा प्राविधिक जनशक्ति परिचालन गर्नुपर्नेछ ।
- (६) श्रम रोजगार बैकका मुख्य व्यवस्थापक, व्यवस्थापक र आयोजना संयोजकले गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष र सदस्यले श्रम रोजगार बैकका व्यवस्थापक प्रति उत्तरदायी हुनुपर्नेछ ।
- (७) श्रम रोजगार बैकका सम्पूर्ण सदस्यहरु सधैव परिक्षणकालमा रहनेछन् । आयोजनामा संलग्न रहेका श्रम सदस्यहरुले आफ्नो काम प्रतिको दायित्व वहन नगरेमा, मदिरा सेवन गरेमा, सामाजिक विकृतिमा संलग्न भएमा र गाउँपालिकाको हित विपरितका कार्य गरेमा, समुदायको शान्ति सुरक्षामा खलल् पुऱ्याएकोखण्डमा स्थानीय निर्देशक समितिको निर्णयबाट स्वतः जिम्मेवारीबाट अलग गरिनेछ ।

- ४. श्रम सदस्य हुन आवश्यक पर्ने योग्यता:** (१) दफा (३) बमोजिमको श्रम रोजगार बैकका लागि दफा(७) को समितिले सदस्य छनौट गर्दा सामान्य लेखपढ गर्न सक्ने देखि उच्च शिक्षा हाँसिल गरेका शारिरीक श्रम गर्न योग्य,विविध सीप

र क्षमता भएका,शारिरीक रुपमा तन्दुरुस्त,श्रम प्रति सम्मान गर्न सक्ने,महिला, दलित,जनजाति,क्षेत्र,लिंग र सकेसम्म सरकारी रोजगारीको अवसर नपाएका घरपरिवारका सदस्य तथा आर्थिक रुपमा पिछ्छडिएका परिवारका सदस्यहरुमध्येबाट बेरोजगार छनोट गर्नुपर्नेछ । श्रम सदस्यको अन्य योग्यता दफा(७) बमोजिमको समितिले तोके बमोजिम हुनेछ । आयोजनाहरुको व्यवस्थापन तथा टिमको व्यवस्थापनमा श्रमबैक सदस्यहरुबाट नै आयोजना संयोजक तोकिनेछ ।

मुख्य व्यवस्थापक कम्तीमा १२ कक्षा उत्तिर्ण गरेको र व्यवस्थापक एस एल सी वा सो सरह उत्तिर्ण भएको र कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धी ज्ञान भएको हुनुपर्नेछ ।

- ५. स्थानिय निर्देशक समितिको काम कर्तव्य र अधिकार :** (१) स्थानिय निर्देशक समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :
- (क) रोजगार सेवाकेन्द्रको व्यवस्थापन तथा परिचालन गर्ने ।
 - (ख) श्रम रोजगार बैक लगायत रोजगारी सम्बन्धि भएका निर्णयहरु कार्यपालिकामा लैजाने ।
 - (ग) बाँझो जमिन भाडामा लिई कृषि कार्यमा श्रम रोजगार बैकका सदस्यलाई परिचालन गर्ने सम्बन्धि कार्ययोजना बनाउने ।
 - (घ) श्रम रोजगार बैकका सदस्यको कामको नियमित अनुगमन गरी पृष्ठपोषण दिने ।
 - (ङ) श्रम रोजगार बैकको कामको नियमित रुपमा गाउँपालिका अध्यक्ष तथा गाउँपालिकामा अनुसूची ३ मा तोकिए बमोजिमको प्रतिवेदन बुझाउने ।
 - (च) श्रम रोजगार बैकका सदस्यहरुलाई परिचालन गर्ने ।
 - (छ) श्रम रोजगार बैकका सदस्यहरुलाई गाउँपालिकाप्रति जिम्मेवार बनाउन उत्प्रेरित गराउने ।
 - (ज) गाउँ कार्यपालिका तथा गाउँपालिकाका अध्यक्षको आदेशानुसार अन्य कामहरु गर्ने ।
 - (झ) मुख्य व्यवस्थापक र व्यवस्थापकलाई निर्देशन गर्ने ।
 - (ञ) स्थानिय निर्देशक समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति र समयमा बस्नेछ ।
 - (ट) मुख्य व्यवस्थापक, व्यवस्थापक छनौट, सदस्यहरुको छनौट लगायतका काम गर्ने ।

६. **मुख्य व्यवस्थापकको काम, कर्तव्य र अधिकार :** (१) श्रम रोजगार बैंकका मुख्य व्यवस्थापकको काम कर्तव्य र अधिकारहरु देहाय बमोजिम हुनेछः
- (क) श्रम रोजगार बैंकको प्रमुखको रूपमा काम गर्ने ।
- (ख) श्रम रोजगार बैंकको योजना र कार्ययोजना बनाउन स्थानीय निर्देशक समितिको सदस्य सचिव/रोजगार संयोजकलाई सहयोग गर्ने ।
- (ग) श्रम रोजगार बैंकको दैनिक कार्य सञ्चालन गर्ने ।
- (घ) श्रम रोजगार बैंकका सम्पूर्ण सदस्यहरुको व्यक्तिगत अभिलेख राख्ने ।
- (ङ) श्रम रोजगार बैंकका प्रत्येक समूहहरुको कामको अभिलेख राख्ने ।
- (च) श्रम रोजगार बैंकको समूहगत हित कोषको यथार्थ अभिलेख राख्ने ।
- (छ) श्रम रोजगार बैंकका सदस्यको ज्याला भुक्तानीको लागि सहयोग गर्ने ।
- (ज) रोजगार संयोजकको आदेशानुसार अन्य काम गर्ने ।
- (झ) वेरोजगार व्यक्तिको तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिकमा वडा कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

७. **श्रम रोजगार बैंकलाई सार्वजनिक निर्माणका कार्य छनौट गर्दा देहायका क्षेत्रहरुलाई प्राथमिकता दिई कार्यसञ्चालन गर्नुपर्ने छः** (१) गाउँपालिकाले स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम व्यवस्था भएका सालवसाली विकास आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्नको लागि उपभोक्ता समिति र ठेक्कामा काम दिए जस्तै पहिलो प्राथमिकतामा राखि देहायका सार्वजनिक निर्माणका कामहरु गाउँपालिकाले श्रम रोजगार बैंक मार्फत गराउनु पर्नेछ ।

(क) सडक निर्माण तथा मर्मत :

- स्थानीय तहका सडकहरुको निर्माण तथा नियमित मर्मत सम्भार
- स्थानीय तह भित्रका बस्ती, स्वास्थ्यचौकी, विद्यालय, आर्थिक केन्द्र, हाटबजार, धार्मिक सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय स्थल जोड्ने सडक निर्माण तथा मर्मत सम्भार
- सघीय तथा प्रादेशिक सडकबाट गाउँ तथा वडा जोड्ने सडक निर्माण तथा मर्मत सम्भार

(ख) कृषि तथा सिचाई :

- सिचाईका लागिसाना सिंचाई कुलो/पोखरी निर्माण तथा हाल सञ्चालनमा रहेका कुलो, पोखरी मर्मत संभार तथा स्तरोन्नती ।
- पोखरी तथा पानीको मुल संरक्षण

- सामुहिक फलफुल खेती
- सार्वजनिक स्थलमा फलफूल बगैँचा निर्माण ।
- कृषि तथा पशुपंक्षी उत्पादनको भण्डारण तथा विक्री वितरणका लागि आवश्यक पर्ने शित भण्डार, हाटबजार, तरकारी संकलन केन्द्रको निर्माण तथा मर्मत सम्भार
- रोजगार बैंकका सदस्यहरुलाई कृषि क्षेत्रको रेखदेख तथा बगैँचा हेरालुको रूपमा राखि उक्त क्षेत्रको संरक्षण गर्ने ।
- कृषि योग्य जमिन भाँडामा लिएर उत्पादनमुलक काम नगर्नेवाला, खाद्यवाली दुग्ध उत्पादन लगायतका काम गर्ने र उत्पादित बस्तुको विक्री वितरण गरि खर्च कटाई आम्दानी सबै गा.पाकाको राजश्वमा जम्मा गर्ने ।
- रोजगार बैंकका सदस्यहरुको परिचालनबाट कृषि जन्य विउ तथा विरुवाहरुको उत्पादन गर्ने ।
- कृषि क्षेत्रमा प्रयोग गरिने मल,विउ, औजारको ढुवानी श्रम रोजगार बैंकका सदस्यबाट गर्ने गराउने ।

(ग) ग्रामीण खानेपानी :

- खानेपानीको मुल संरक्षण तथा खानेपानी आयोजनाहरुको निर्माण, विस्तार तथा मर्मतसम्भार तथा स्तरोन्नती

(घ) स्वास्थ्य तथा सरसफाई :

- स्वास्थ्य चौकी तथा प्रसुतीगृह भवन निर्माण तथा मर्मत सम्भार ।
- सार्वजनिक शौचालय निर्माण तथा स्तरोन्नती ।
- फोहर व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक स्थलहरुको सरसफाई ।

(ङ) शिक्षा :

- विद्यालय भवन तथा विद्यालय परिसरमा शौचालय, खेलमैदान, बगैँचा आदि पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभार ।

(च) वन तथा जलाधार :

- सामुदायीक वनका लागि नर्सरी स्थापना, वृक्षारोपण तथा फलफुल विरुवा रोपण तथा संरक्षण
- जलाधार संरक्षण तथा भुक्षय रोगथाम
- पहिरो तथा नदी नियन्त्रण

- तटबन्धन तथा नदि नियन्त्रण र साना बाँध निर्माण
- सडक दायँवायाँ वृक्षारोपण गरी हरित सडक निर्माण

(छ) पर्यटन :

- पदमार्ग निर्माण तथा मर्मत सम्भार
- पदमार्ग तथा पर्यटकिय क्षेत्रमा हुने चौतारो निर्माण
- पर्यटकीय स्थलको मर्मत संभार तथा संरक्षण
- धार्मिक क्षेत्रको वरिपरि फूलबारी तथा घेरवार गरि संरक्षण गर्ने

(ज) स्थानीय आवश्यकता अनुसारका अन्य श्रम मुलक आयोजनाहरुको निर्माण कार्यहरुमा सहयोग गर्ने ।

- २) दफा (१) बमोजिम श्रम रोजगार बैकलाई गाउँपालिकाले सार्वजनिक निर्माणका कामहरु जिम्मा दिने र परिचालन गर्ने स्थानीय निर्देशक समितिले गर्नेछ ।
- ३) उपदफा (२) बमोजिमको समितिले आवश्यकता अनुसार अन्य व्यक्तिलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
- ४) उपदफा (२) बमोजिमको समितिले श्रम रोजगार बैकलाई सार्वजनिक निर्माणका कामहरु जिम्मा दिने निर्णय गरे बमोजिम र गाउँपालिकाले योजनाको लागत, परिमाण, समय सिमा र गुणस्तर तोकेर श्रम रोजगार बैकसंग पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखाले अनुसूची ५ बमोजिम सम्झौता गर्नेछ ।
- ५) उपदफा (२) को समितिले हरेक आर्थिक वर्ष सुरु भएको पहिलो महिनाभित्र श्रम बैकको मुख्य व्यवस्थापकलाई वार्षिक कार्ययोजना दिनुपर्नेछ ।

६. निजी क्षेत्र :

- क) निजी क्षेत्रको भौतिक संरचना निर्माण गर्नु परेमा सम्बन्धितले निर्देशक समितिमा आवेदन दिन पाउने र निश्चित रकम लिई श्रम रोजगार बैकका सदस्यहरुलाई परिचालन गर्न सकिनेछ ।
- ख) निजी क्षेत्रबाट भईरहेका उत्पादनमुखी काममा समेत उपदफा (क) अनुसार हुनेछ ।

७. आवश्यकताका आधारमा स्थानिय सरकार तथा गाउँपालिकाको अधिनमा रहि पूर्वाधार विकास गरि लघुवित्तीय कार्यक्रम तथा बाभो जमिन भाडामा लिई कृषि उत्पादन मा विशेष कार्यक्रमको संचालन गर्ने

८. श्रम रोजगार बैक सदस्यले काम गरे वापत पाउने दैनिक ज्याला : (१) श्रम सदस्यहरुले गाउँपालिकाको विकास योजनामा काम गरेवापत काम गरेको दिनको श्रम रोजगार बैकको प्राविधिक र गाउँपालिकाको सम्बन्धीत योजना हेर्ने प्राविधिकले गरेको कामको मूल्यांकनको आधारमा स्वीकृत जिल्ला दररेट अनुसार वा राष्ट्रिय स्तरको न्यूनतम दररेटका आधारमा दैनिक ज्याला सदस्यहरुलाई प्रदान गरिनेछ ।

(२) श्रम रोजगार बैकका मुख्य व्यवस्थापकले गाउँपालिका पाचौं तह सरह र व्यवस्थापकले गाउँपालिकाको सहायक स्तर चौथो तह कर्मचारीको सुरु तलव स्केल सरह न्यूनतम परिश्रमिक पाउने छन् । व्यवस्थापक र मुख्य व्यावस्थापकको पारिश्रमिक गाउँपालिकाले विनियोजन गरेको बजेटबाट भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।

(३) श्रम बैकका सदस्यलाई डोरहाजिरको आधारमा मासिक भुक्तानी गर्ने र सोके इष्टमेट र प्रतिवेदन व्यवस्थापक वा वडा प्राविधिकबाट मुख्य व्यवस्थापकले गर्ने ।

स्पष्टीकरण: वडा प्राविधिकको नियुक्ति भई नसकेको अवस्थामा गाउँपालिकाको प्राविधिकले कामको मूल्यांकन गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा(१) बमोजिम ज्याला वापतको रकम र उपदफा(२) बमोजिमको पारिश्रमिक रकम गाउँपालिकाले प्रत्येक श्रम रोजगार बैक सदस्यहरुको बैक खातामा जम्मा गरिनेछ ।

९. अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति:(१) श्रम रोजगार बैकबाट भएको गाउँपालिकाको सार्वजनिक योजनाको लागत परिमाण समय सिमा र गुणस्तरीयताको आधारमा अनुगमन गरी पृष्ठपोषण दिनको लागि निम्नानुसारको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति रहनेछ । यस समितिले निरन्तर रुपमा श्रम रोजगार बैकका सदस्यहरुबाट भएको काम अनुगमन मूल्यांकन हुनेछ;

(क) उपाध्यक्ष -संयोजक

(ख) अध्यक्षले तोकेका एक जना महिला सहित कार्यपालिकाका सदस्यहरु मध्येहरुबाट दुई जना -सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य

(घ) प्रमुख, पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा -सदस्य

(ङ) रोजगार संयोजक -सदस्य सचिव

१०. श्रम रोजगार बैक मार्फत सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरू तथा आयोजना छनौटका तौर तरिका :

- (क) सार्वजनिक निर्माणका कामहरू गर्ने ।
- (ख) गाउँपालिका तहका ५,००,०००/- भन्दा तलका आयोजनाहरूमा सिधै गाउँपालिका तथा वडा तहबाट श्रम रोजगार बैकको व्यक्तिहरू परिचालन गर्ने । अन्य क्षेत्र नीजि तथा सार्वजनिक क्षेत्रमा आवश्यक कामदार श्रमिकहरूपनि श्रम रोजगार बैकबाट नै परिचालन गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रमहरूमा रोजगार श्रम बैकका सदस्यहरूलाई समेत परिचालन गर्ने ।
- (घ) श्रम बैककालागि वेरोजगार व्यक्तिहरूको छनौट गर्ने र व्यवस्थित रूपमा रोजगार सेवाकेन्द्रमा संचालित इमिसमा इन्ट्रि गर्ने सोमा इन्ट्रि भएका व्यक्तिहरूलाई नै परिचालन गर्ने र त्यसको हार्डकपि फारम पनि राख्ने ।
- (ङ) श्रम अनुदानमा काम गर्ने ।
- (च) कृषि क्षेत्रमा उत्पादन मुखि काम गर्नका लागि कृषि सहकारी, समुह र नीजि फार्म, कम्पनिहरूका लागि प्रस्तावना आब्हान गरेर सम्भौता बमोजिम तपशिल बमोजिम श्रम अनुदानमा काम गर्न सकिने । १०० प्रतिशत श्रम अनुदानमा पुर्वाधार निर्माणका कामहरू सञ्चालन गर्न सकिने । उत्पादनमा ५० प्रतिशत श्रम अनुदान दिन सकिने । कृषि तर्फको आयोजनाको काम वडा कृषि प्राविधिक, पशु तर्फको वडा पशु प्राविधिक र पुर्वाधार तर्फको काम वडा प्राविधिकले हेर्नुपर्ने । कृषिमा कफि, चिया, अम्रिसोखेति, तरकीर खेति, दुग्ध उत्पादन जस्ता क्रियाकलापलाई प्राथमिकता दिइने ।
- छ) तालिम सम्बन्धि क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा हाउस वडरिंग, डाइभिग/ अपरेटर दिवाल लगाउने फर्निचर, बैदेशिक भाषा, लोकसेवा तयारी कक्षा लगायतका क्षेत्रको सञ्चालन गरिने

परिच्छेद-३

अन्य व्यवस्था

- ११. प्रशासनीक खर्च दिन सक्ने:** (१) गाउँपालिकाले श्रम रोजगार बैकको व्यवस्थापक र मुख्य व्यवस्थापकको पारिश्रमिक र थप भत्ता एवम रोजगार सेवाकेन्द्र मार्फत श्रम रोजगारबैकको दैनिक कार्य सञ्चालन, प्रशासनीक कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यकता अनुसार प्रशासनीक खर्च, औजार, उपकरण र लजिस्टीक सामान, सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउनेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम लजिस्टीक सामान तथा औजार उपकरण खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमलाई पालना गर्नु पर्नेछ ।

- १२. श्रम ज्याला भुक्तानी प्रक्रिया :** (१) श्रम रोजगार बैकमा सहभागी श्रमिकहरूको ज्याला आयोजनाको प्राविधिक प्रतिवेदन (काम गर्नुपूर्वको अवस्थाको फोटो तथा कार्य सम्पन्न पश्चातको फोटो सहितको) को आधारमा सम्बन्धित वडा अध्यक्षको सिफारिसको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।
- १३. सदस्यको विमा व्यवस्था:** गाउँपालिकाले श्रम रोजगार बैकका सदस्यको लागि रु.१० लाखको दुर्घटना विमा गर्नु पर्ने छ । उक्त दुर्घटना विमा गर्न लाग्ने रकम आयोजनामा विनियोजन भएको बजेटबाट व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।
- १४. कमाण्डमा रहनु पर्ने:** (१) श्रम रोजगार बैकका प्रत्येक सदस्य आफ्नो समुहको आयोजना संयोजक र व्यवस्थापकको कमाण्डमा रहनु पर्ने छ । सबै सदस्यहरू बैकका व्यवस्थापकको व्यवस्थापक, मुख्य व्यवस्थापकको र मुख्य व्यवस्थापक स्थानिय निर्देशक समितिको कमाण्डमा रहनु पर्ने छ र स्थानिय निर्देशक समिति कार्यपालिकाको कमाण्डमा रहेर काम गर्नु पर्नेछ ।
- १५. उच्च मनोबलका साथ काम गर्नु पर्ने:** गाउँपालिकाको तोकिएका सार्वजनिक विकास निर्माण तथा उत्पादनमुखि काम र सुरक्षा व्यवस्थाका लागि श्रम रोजगार बैकका प्रत्येक सदस्यले उच्च मनोबलका साथ निःस्वार्थ भावनाले काम गर्नु पर्नेछ ।
- १६. जिम्मेवारीबाट हटाउन सक्ने:** (१) रोजगार बैकका व्यवस्थापक, मुख्य व्यवस्थापक तथा अन्य सदस्यहरूले आफ्नो पदीय दायित्व बहन नगरेमा, मदिरा सेवन गरेमा सामाजिक विकृतिमा संलग्न भएमा र गाउँपालिकाको हित बिपरित कार्य गरेमा स्थानिय निर्देशक समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले कुनै पनि समयमा बैक सदस्यबाट निलम्बन गरी जिम्मेवारीबाट हटाउने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम श्रम रोजगार बैकको मुख्य व्यवस्थापक वा व्यवस्थापक वा सदस्यलाई पदबाट हटाउनु अघि सफाइ र स्पष्टीकरणको मौका दिइनेछ ।
- (३) उपदफा(२) बमोजिम दिएको स्पष्टीकरण चित बुझ्दो नभएमा निजलाई पदबाट हटाईनेछ ।
- (४) श्रम रोजगार बैकका सदस्यलाई फौजदारी अभियोग लागेमा स्वत जिम्मेवारीबाट हटाईनेछ ।

- १७. विवादको समाधान:** श्रम रोजगार बैंकका सदस्यहरू बीच विवाद उत्पन्न भएमा सामान्यतया रोजगार बैंकको आयोजना संयोजक र मुख्य व्यवस्थापक, व्यवस्थापक एवं सदस्य स्वयमले विवाद समाधान गर्नुपर्ने छ र विवादको समाधान हुन नसकेको अवस्थामा न्यायिक समितिले निर्णय लिनेछ ।
- १८. अनिवार्य अवकास :** श्रम रोजगार बैंकका मुख्य व्यवस्थापक, व्यवस्थापक र सदस्यहरूको सेवा अवधिको उमेर हद १८ वर्ष देखि ६० वर्ष कायम रहनेछ ।
- १९. अन्यत्र काममा खटाउन सक्ने:** आवश्यकता अनुसार स्थानिय निर्देशक समितिको निर्णयको आधारमा श्रम रोजगार बैंकका समूहहरूलाई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र वा गाउँपालिका क्षेत्र बाहिर गाउँपालिकाको सार्वजनिक काम बाहेक अन्य प्रस्तावना अब्बाहानको आधारमा भएको छनौटलाई आधार मानि काममा सम्बन्धीत पक्षसंग काम र ज्यालाका सम्बन्धमा लिखित सम्झौता गरी श्रम गर्न खटाउनेछ ।
- (२) उपदफा (२) १ अनुसार श्रम गर्न खटिएको श्रम रोजगार बैंक समूहका सदस्यहरूले यस कार्यविधि बमोजिम ज्याला सम्बन्धीत पक्षबाट १०० प्रतिशत वा ५० प्रतिशत सम्झौता बमोजिम उपलब्ध हुनेछ ।
- २०. मूल्यांकन तथा परिक्षण:** आवश्यकता अनुसार श्रम रोजगार बैंकका सदस्यहरूको कामको मूल्यांकन र परिक्षण निरन्तर रूपमा हुनेछ । मूल्यांकन तथा परिक्षण गर्दा चित्त बुझ्दो काम गरेको नपाइएमा वा कामको मूल्यांकन गर्दा प्राविधिक मूल्यांकन अनुसार काम नदेखिएमा मूल्यांकन अनुसारको रकम मात्र भुक्तानी हुनेछ । सुधारको लागि सुझाव दिने अर्को पटकको मूल्यांकन तथा परिक्षणमा सुधार भएको नपाइमा बेरोजगार लिफ्टबाट नराख्ने गरि कामबाट हटाइनेछ ।
- २१. आन्तरिक परिचालन सम्बन्धी व्यवस्था:** आन्तरिक परिचालन सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- २२. तेस्रो पक्षको संलग्नतामा बन्देज:** श्रम रोजगार बैंक मार्फत सञ्चालन हुने कार्यक्रममा संलग्न हुने व्यक्ति बाहेक अन्य कुनै पनि तेस्रो पक्ष सहभागी भई काम लगाउन पाईने छैन ।
- २३. बाधा अडकाउ फुकाउ:** श्रम रोजगार बैंक सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा बाधा अडकाउ पर्न गएमा गाउँ कार्यपालिकाले बाधा अडकाउ फुकाउका लागि आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

अनुसूचि १

(प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७५ दफा १८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

बेरोजगार दर्ताका लागि दिने निवेदन

(मिति २०७८।११।११ गते मा. मन्त्रिस्तरको निर्णयाअनुसार संसोधित)

वा

अनुसूचि १

गुराँस गाउँपालिका

श्रम रोजगार बैंक

रानीमत्ता, दैलेख

हाल सालै
खिचिएको
पासपोर्ट
साइजको फोटो

सदस्यता आवेदन फाराम

मिति:.....

श्रीमान अध्यक्ष ज्यू
गुराँस गाउँपालिका,
रानीमत्ता, दैलेख ।

बिषय: आवेदन गरिएको बारे ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा यस गुराँस गाउँपालिकामा स्थापना भई सञ्चालन हुन लागेको श्रम रोजगार बैंकको सम्पूर्ण मूल्य मान्यता तथा नीति नियम र प्रचलित कानुनको अधिनमा रहन मञ्जुर भई यस श्रम रोजगार बैंकको सदस्यता प्रदान गर्न तथा यस बैंकद्वारा सञ्चालन गरिने सम्पूर्ण कार्यहरूमा सक्रिय सहभागी भई कार्य गर्ने अवसर प्रदान गरिदिनुहुन यो आवेदन पेश गर्दछु ।

साथै मेरो विवरण तपसिल बमोजिम रहेको व्यहोरा अनुरोध छः

तपसिल

१. आवेदकको नाम थर.....

जन्म मिति..... नागरिता नं..... जारी मिति.....

ठेगाना: गुराँस गाउँपालिका वडा नं..... शैक्षिक योग्यता:.....

मोवाइल नं.

अम रोजगार बैक सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको कार्यविधि, २०७८

बाबुको नाम थर..... आमाको नाम थर.....
 पतीको नाम थर,..... पत्तिको नाम थर.....
 बज्यैको नाम थर,..... मासिक आम्दानी अंकमा रु.....
 अक्षरमा रु.....
 वार्षिक आम्दानी अंकमा रु..... अक्षरमा रु.....

२. परिवारभित्रको रोजगारीको अवस्था

क्र.सं.	रोजगारवालाको नाम	रोजगारी दिने कार्यालय/संस्था	पद	कैफियत

३. कार्य अनुभावको विवरण (सीपमा सिकर्मी, डकर्मी, सिमेन्ट पलाष्टर, ज्यामि वा अन्यभए खुलाउने)

क्र.सं.	काम गरेको संस्था/कार्यालयको नाम	कामको विवरण (के काम गर्नु भएको थियो)	अनुभव वर्ष/महिना	तपाईंसंग भएको महत्वपूर्ण सीपहरु

४. आवेदकले कुन काम गर्नमा रुचि छ उल्लेख गर्ने:

५. वैवाहिक स्थिति: विवाहित/अविवाहित..... विवाहित भए छोराको संख्या र छोरीको संख्या (विवाह गरे छुटिएको छोरा र विवाहित छोरीको विवरण नराख्नुहोला)

क्र.सं.	छोरा/छोरीको नाम	उमेर	पढिरहेको भए विद्यालयको नाम/ठेगाना	कैफियत

अम रोजगार बैक सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको कार्यविधि, २०७८

माथि उल्लेखित सम्पूर्ण विवरण ठिक साँचो हो यदी यो व्यहोरा भुठो ठहरिएमा कानून बमोजिम सहूला बुझौला ।

औठा छाप	
दायाँ	बायाँ

आवेदक

नामथर :

आवश्यक कागजातहरु:

१. पासपोर्ट साइजको फोटो एक प्रति
२. नागरिकता प्रतिलिपि वा मतदाता नामावलीको प्रतिलिपि
३. शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
४. वडा कार्यालयले छनोट गरी पठाएको सिफारिस
५. अनुभव प्राप्त भए अनुभवको प्रमाणपत्रहरु

अनुसूची २

निजि क्षेत्रले श्रम रोजगार बैकका सदस्यलाई काममा लगाउन चाहेमा भर्नुपर्ने फारम

आयोजना/कामको नाम :

वडा नं. :

आर्थिक वर्ष :

१. आयोजनाको लागि आवश्यक जम्मा श्रमिक संख्या :

क्र.सं.	श्रमिकको किसिम	जना	दिन सक्ने ज्याला विवरण	कैफियत
	दक्ष			
	अर्धदक्ष			
	..			
	..			
	..			

श्रमिक माग गर्नेको नाम थर :

ठेगाना :

संस्था/कम्पनि :

अनुसूची ३

दफा ५ को उपदफा (१) साग सम्बन्धित

गुराँस गाउँपालिका

रोजगार बैक

कार्य प्रगति/सम्पन्न प्रतिवेदनको ढाँचा

आयोजनाको नाम :

वडा नं. :

आर्थिक वर्ष :

१. आयोजनाको वित्तीय प्रगति :

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	विनियोजन रकम	खर्च	उपलब्धी

२. आयोजनाको भौतिक प्रगति :

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	आयोजनाको भौतिक प्रगति (प्रतिशतमा)	

३. आयोजना सञ्चालनमा देखिएका समस्याहरु

४. समस्या समाधानका प्रयासहरु

अनुसूची ४
 दफा ६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित
 गुराँस गाउँपालिका
 अम रोजगार बैक
 श्रमिक ज्याला भुक्तानीको माग फारम

आयोजनाको नाम :

वडा नं. :

आर्थिक वर्ष :

क्र.सं.	श्रमिकको नाम	काम गरेको दिन संख्या	दर	जम्मा
			कुल जम्मा	

व्यवस्थापकको नाम :

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति :

मुख्य व्यवस्थापकको नाम :

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति :

अनुसूची ५
 दफा ७ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित

योजना सम्झौता

गुराँस गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, रानीमत्ता, दैलेख (यसपछि पहिलो पक्ष भनिएको) र रोजगार बैकद्वारा संचालित आयोजना गुराँस गाउँपालिकाबीच मिति २०७९।। गते योजना निर्माणको लागि देहायको शर्त अधिनमा रहि सम्झौता गरी एक/एक प्रति सम्झौता बुझि लियो/दियो।

पहिलो पक्षले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

१. रोजगार बैकलाई आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने।
२. आन्तरिक लेखापरीक्षणको व्यवस्था गर्ने।
३. सहभागितात्मक अनुगमन मूल्यांकनको लागि सहयोग गर्ने।
४. पारदर्शी तवरले लेखा राख्ने तथा नियमित रूपमा त्यसको लेखापरीक्षणको व्यवस्था गर्ने।
५. लेखापरीक्षणबाट देखिएका अनियमिततालाई नियमित गराउन आवश्यक पहल गर्ने।
६. योजना सामाजिक परीक्षणमा भाग लिन मदत पुर्याउने।
७. योजनाको प्राविधिक मूल्यांकन गर्ने गराउने।
८. योजनामा परिचालन गरिने रोजगार बैकका समूहलाई तालिम तथा प्रशिक्षण प्रदान गर्ने।
९. सम्पन्न योजनाहरूको उचित मर्मत सम्भारको लागि कोष तथा व्यवस्थापन पक्षमा सहयोग गर्ने।
१०. सम्झौतामा उल्लेख भएको म्यादभित्र रोजगार बैक समूहले आयोजना सम्पन्न गरी सक्नुपर्नेछ। कुनै कारणवश योजना सम्पन्न हुन नसकेमा सम्पन्न हुन नसक्नाको औचित्यको आधारमा सम्झौताको म्याद थप गर्न सक्नेछ।
११. योजनामा सहभागी श्रमिकहरूको ज्याला प्राविधिक मूल्यांकन, डोर हाजिर र रोजगार बैकको सिफारिसको आधारमा सम्बन्धित श्रमिकको खातामा प्रविष्ट गर्नुपर्ने छ।
१२. आयोजनामा आवश्यक निर्माण सामग्री तथा अन्य लजिष्टक सामानहरू आवश्यक खरिद प्रक्रिया पुर्याई रोजगार बैकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

दोस्रो पक्षले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू

१. गाउँपालिकासँग भएको सम्झौता भए वमोजिम तोकिएको परिमाण, गुणस्तर र समयमा योजना सम्पन्न गर्नुपर्ने छ ।
२. श्रमिक समूहका सदस्यहरूलाई उच्च मनोबलका साथ परिचालन गरी योजना कार्यान्वयनमा प्रभावकारीता ल्याउन पर्नेछ ।
३. औजार निर्माण सामग्रीको समुचित भण्डारण र व्यवस्थापन गर्ने ।
४. आवश्यकता अनुसार श्रमिक समूह र निर्माण सामग्रीहरूको कार्ययोजना बनाई काममा लगाउने ।
५. योजना कार्यान्वयनको क्रममा आएका समस्याहरू आपसमा छलफल गरी समाधान गर्ने ।
६. सम्पन्न भएको कामको नापी एवं रकम तथा निर्माण सामग्रीहरूको आम्दानी खर्च मौज्जातको अभिलेख राख्ने ।
७. गाउँपालिका प्राविधिकहरूबाट भएको नापजाँचको आधारमा पाउने ज्याला कामदारहरूको उनीहरूको काम अनुरूप भुक्तानीको गाउँपालिकामा सिफारिस गरी पठाउने ।
८. अनुगमनकर्ता तथा आगन्तुकहरूबाट प्राप्त सुझावहरूको अभिलेख राख्ने र कार्यान्वयनमा ध्यान दिने
९. सम्बन्धित प्राविधिकहरूलाई योजनाको विभिन्न पक्षहरूको बारेमा अवगत गराउने र अनुगमनका लागि अनुरोध गर्ने ।
१०. नियमित रूपमा अद्यावधिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी व्यवस्थापक मार्फत गाउँपालिकामा पठाउने ।
११. श्रमिक समूहहरूसँग मासिक रूपमा बैठक बसी नियमित रूपमा योजनाको समिक्षा गर्ने तथा प्रगति विवरण व्यवस्थापक मार्फत गाउँपालिकामा पठाउने ।
१२. निर्माण कार्य सम्पन्न गरी समयमै गाउँपालिकासँग योजनाको हिसाब फछ्यौट र फरफारक गर्ने ।

योजना सम्झौताका अन्य शर्तहरू

योजनाको नाम	काम		श्रमिक समूह
	सुरु गर्ने मिति	सम्पन्न गर्ने मिति	

हस्ताक्षर :
नाम :
पद : आयोजना संयोजक
आयोजनाको नाम :

हस्ताक्षर :
नाम :
पद : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
कार्यालय : गुराँस गाउँपालिका
मिति :

**अनुसूची ६
कार्यान्वयन गर्ने संरचना**

आज्ञाले
बम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत